

SMA Mineral AB genom

Advokat Sofia Hedelius

Parter: Naturskyddsföreningen Gotland m.fl. ./ . SMA Mineral AB et. v.v.

Målet gäller: tillstånd till täktverksamhet och vattenverksamhet vid Klintebys och Snögrinde stenbrott, Klintehamn, Gotland

Bifogade handlingar , aktbilaga 331-332 översänds för kännedom.

Mer information

Allmän information finns på Mark- och miljööverdomstolens webbplats. Kontakta oss vid frågor.

Christina Swén
Telefon 08-561 675 50

Bifogade handlingar: aktbilaga 331-332

Trafikverkets ärendenummer
TRV 2021/27250

Dokumentdatum
2021-03-08

SVEA HOVRÄTT
060105

INKOM: 2021-09-17
MÅLNR: M 13523-19
AKTBIL: 331

Medfinansieringsavtal för framtagande av åtgärdsvalsstudie, ÅVS, föranledd av tillståndsansökan avseende utökad bergtäkt inom Klintebys och Snögrinde stenbrott, Klintehamn, region Gotland

Detta avtal avser framtagande av åtgärdsvalsstudie, ÅVS, och innefattar medfinansiering från annan part till statlig infrastrukturplanering. Mellan nedanstående parter träffas härmed avtal om medfinansiering enligt följande:

§1 Parter

Trafikverket region Stockholm, org.nr 202100-6297, 781 89 Borlänge, nedan
Trafikverket

SMA Mineral AB, org.nr 556206-3874, Box 329, 682 27 Filipstad, nedan SMA

§2 Definitioner och begrepp

Följande definitioner och begrepp används i detta avtal:

ÅVS

Den formella fysiska planeringen bör föregås av en förberedande åtgärdsvalsstudie som innebär en förutsättningslös transportslagsövergripande analys med tillämpning av fyrstegsprincipen.

En åtgärdsvalsstudie avslutas i och med att själva studien och den redovisade rapporten är färdig och godkänd som underlag för beslut om fortsatt hantering. Resultatet från studien, i form av rekommenderad inriktning och/eller åtgärder registreras i "åtgärdsbanken" som är en del av den gemensamma arbets- och lagringsytan "utredningsportalen" där alla åtgärdsvalsstudier finns i olika stadier. Därefter kan en eller flera aktörer (gemensamt eller samordnat) besluta om fortsatt hantering. Detta förutsätter att underlaget anses räcka inför upprättande av åtgärdsplan/program och för en eller flera aktörers beslut om att planera för genomförande av en specifik åtgärd eller ett paket av åtgärder vilket ibland handlar om att starta en planeringsprocess enligt väglagen. Men fortsatt hantering kan också innefatta till exempel planering eller planändring enligt plan- och bygglagen. För de fall där åtgärder kommer att handla om byggande av väg är metodiken för åtgärdsvalsstudier tänkt att tillämpas innan planeringen av infrastrukturprojekt enligt väglagen.

Dokumentdatum
2021-03-08

Åtgärdsvalsstudie ger underlag till fysisk planering enligt väglagen och plan- och bygglagen.

Fyrstegsprincipen

Fyrstegsprincipen tillämpas för att säkerställa en god resurshushållning och för att åtgärder ska bidra till en hållbar samhällsutveckling. Den är vägledande i Trafikverkets arbete för att säkerställa effektiva och hållbara lösningar. Varje enskilt steg i fyrstegsprincipen täcker in olika aspekter och skeden i utvecklingen av transporter och av infrastruktur.

1. Tänk om Det första steget handlar om att överväga åtgärder som kan påverka behovet av transporter och resor samt valet av transportsätt.

2. Optimera Det andra steget innebär att genomföra åtgärder som medför ett mer effektivt utnyttjande av den befintliga infrastrukturen.

3. Bygg om Vid behov genomförs det tredje steget som innebär begränsade ombyggnationer.

4. Bygg nytt Det fjärde steget genomförs om behovet inte kan tillgodoses i de tre tidigare stegen. Det betyder nyinvesteringar och/eller större ombyggnadsåtgärder.

Väg 140, 141, 562

I avtalet omnämns berörd sträcka av vägarna 140, 141 samt 562. Enligt ansökan om miljötillstånd förväntas transporterna i huvudsak gå ut på väg 141 i nordlig riktning mot hamnen i Klintehamn. En mindre andel transporter kan komma att gå ut på väg 562 till förbrukare i norr och på de östra delarna av Gotland. Se kartbilaga 1.

Bönders Backe

Är en bruklig benämning på en ca 400 m lång delsträcka av väg 141 räknat från anslutningen av väg 562 och söderut.

§3 Syfte och bakgrund

Syftet med detta avtal är att reglera respektive parts åtagande och finansiella ansvar för inledande planeringsåtgärder (ÅVS) avseende åtgärder på, och i anslutning till Väg 140, 141, 562 eller annars de åtgärder som framkommer av genomförd ÅVS, under förutsättningen att SMA åtar sig att stå för samtliga kostnader som åtgärderna medför.

SMA planerar att utöka bergtäkten på fastigheten Klinte Klintebys 1:5, region Gotland. För att tillståndet ska beviljas har Mark- och miljödomstolen bland annat fastslagit att trafiksäkerhetsåtgärder behöver utredas och utföras. Tillståndet har överklagats till Mark- och miljööverdomstolen.

Det villkor som i domen är kopplade till åtgärder anknutna till Väg 140, 141, 562 är följande. SMA ska delta i en ÅVS i syfte att bedöma vilka trafiksäkerhetshöjande åtgärder som behövs på transportvägar från täktutfarten på väg 141 till Klintehamns hamn och från täktutfarten på väg 562 till korsningen vid väg 141. Bolaget ska, med anledning av trafiksäkerhetshöjande åtgärder på transportvägar som beslutats av Trafikverket, bidra till kostnader för genomförande av sådana åtgärder med högst 110 miljoner kr.

Dokumentdatum
2021-03-08

Tillståndet får inte tas i anspråk innan länsstyrelsen i egenskap av tillsynsmyndighet konstaterat att trafiksäkerhetshöjande åtgärder som föranleds av den tillståndsgivna verksamheten har genomförts.

Trafikverket har framfört erinringar mot den stora ökningen av tunga transporter som ansökan medför. Trafiksäkerhets- och framkomlighetsproblem har konstaterats längs den tänkta transportvägen särskilt för oskyddade trafikanter. Problemen är accentuerade vid Bönders Backe där Trafikverket initialt bedömt att trafiksäkerhets- och framkomlighetshöjande åtgärder är särskilt komplicerade att vidta.

SMA har i miljökonsekvensbeskrivning tillhörande tillståndsansökan utrett alternativa nya transportvägar (se bilaga 2) och alternativt transportmedel i form av transportband (se bilaga 3) men själva avfärdat dessa alternativ. Trafikverket har framfört att dessa alternativ som presenterats även bör övervägas i en ÅVS, liksom även alternativ i form av en linbana.

SMA har under hand till Mark och Miljööverdomstolen även presenterat mer detaljerade förslag till trafiksäkerhetshöjande åtgärder. Trafikverket anser att sådana förslag med fördel även bör behandlas i en ÅVS.

Medfinansiärens nyttor och motivering av finansiering

Åtgärderna är ett villkor för att verksamhetsutövarens täktstillstånd ska kunna tas i bruk. För att lokaliseringen av verksamheten ska anses vara lämplig behöver åtgärder genomföras på, och i anslutning till berörda delar av Väg 140, 141, 562 eller annars de åtgärder som framkommer av genomförd ÅVS utgående från fyrstegsprincipen. Detta avtal avser enbart planeringsåtgärder i form av en ÅVS. Eventuella åtgärdsförslag som resultat av ÅVSen hanteras inte inom detta avtal.

Tidigare studier och utredningar avseende detta objekt är

- Miljökonsekvensbeskrivning daterad 2018-10-31
- PM Trafik, transportväg mellan SMA Minerals kalkstenstäkt och Klintehamn bilaga till Miljökonsekvensbeskrivning
- Dom från Mark- och miljödomstolen daterad 2019-12-12
- Trafikverkets yttranden till Mark och miljödomstolen, 2019-01-15, 2019-06-04, 2019-10-08

§4 Tidigare avsiktsförklaring eller avtal avseende medfinansiering och samverkan

Parterna har inte tidigare tecknat avtal om medfinansiering av åtgärden.

§5 Beskrivning av åtgärder

Avtalet avser planeringsåtgärder i form av en ÅVS utifrån fyrstegsprincipen som Trafikverket ansvarar för.

§6 Finansiering

Trafikverket ansvarar för genomförande av ÅVS, under förutsättningen att SMA åtar sig att stå för samtliga kostnader som genomförandet av ÅVS medför. Kostnaden för ÅVSen bedöms till ca 1,3 miljoner kronor, prisnivå 2021. I detta ingår Trafikverkets interna kostnader.

Dokumentdatum
2021-03-08

Kostnaderna bygger på erfarenhetssiffror från tidigare projekt och är preliminära, kostnaden kan bli både högre och lägre. De faktiska kostnaderna kan komma att förändras på grund av ÅVSens komplexitet.

§7 Ansvarsfördelning

Parterna beslutar självständigt i genomförandet av sina respektive åtaganden enligt § 5 om det inte påverkar förutsättningarna för hela projektet. För övrigt gäller följande:

Trafikverkets ansvar

1. Trafikverket ska utföra en ÅVS som omfattas av detta avtal §§5 och 6.
2. Trafikverket ansvarar för att SMA får granska och ta del av erforderligt material i utredningen

SMA:s ansvar

1. SMA ska finansiera en ÅVS som omfattas av detta avtal §§5 och 6.
2. SMA ska delta i arbetet med ÅVSen.
3. SMA ansvarar för att Trafikverket får ta del av erforderligt material som krävs för utredningen.

§8 Hantering av kostnadsförändringar

Trafikverket ska meddela SMA vid eventuella kostnadsförändringar. SMA kommer att få ta del av de månadsvisa avstämningarna Trafikverket har med konsulten som genomför ÅVSen.

Om kostnaden överstiger 100 % av den uppskattade totalkostnaden för ÅVSen under §5 ska part ges möjlighet till omförhandling. I sista hand, om parterna inte kommer överens, med följden att avtalet sägs upp och ÅVSen avbryts. I de fall projektet avbryts eller avtalet upphör att gälla står SMA för de kostnader som Trafikverket dittills nedlagt.

§9 Betalning

Trafikverket har rätt att löpande fakturera SMA för upparbetade kostnader för framtagande av ÅVS. Kostnader faktureras månadsvis.

Rekvirering/faktureringsadresseras till:
SMA Mineral AB
Box 329
682 27 Filipstad

§10 Projektorganisation och former för parternas samarbete

Parterna ska ges full insyn i arbetet genom rapportering om hur arbetet framskrider. Ömsesidiga informationsmöten ska genomföras med den regelbundenhet som parterna beslutar i särskild ordning.

§11 Tidplan

Preliminär tidplan för Trafikverkets åtaganden med ÅVS, tas fram i samband med att detta avtal undertecknas.

Trafikverket avser att påbörja utredningen våren 2021. Utredningen bedöms ta ett år att genomföra.

Dokumentdatum
2021-03-08

§12 Avtalets giltighet

Detta avtal är giltigt från och med den tidpunkt när det undertecknats av parterna och under förutsättning av:

- att avtalet inte ersätts av ett nytt
- att Trafikverket erhåller erforderliga medel för genomförande.

Om avtalet inte träder i kraft kvarstår SMAs finansieringsansvar av dittills genomförda och upparbetade kostnader för de beskrivna åtgärderna enligt §§5 och 6.

§13 Övrigt

Ändringar eller tillägg till detta avtal ska vara skriftliga och undertecknas av parterna för att vara giltiga.

§14 Tvistlösning

Tvist avseende tillämpning eller tolkning av detta avtal ska avgöras av allmän domstol enligt svensk lag.

Detta avtal är upprättat i två (2) likalydande exemplar varav parterna tagit var sitt.

Ort och datum

Ort och datum

Trafikverket region Stockholm

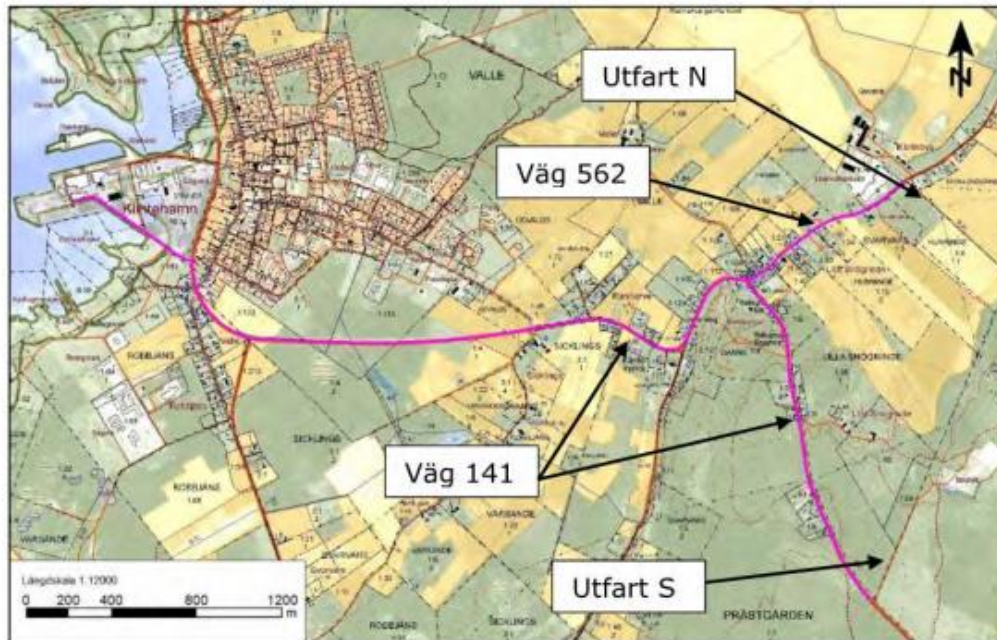
SMA Mineral AB

Camilla Holmberg, enhetschef Utredning

Daniel Juvél, VD

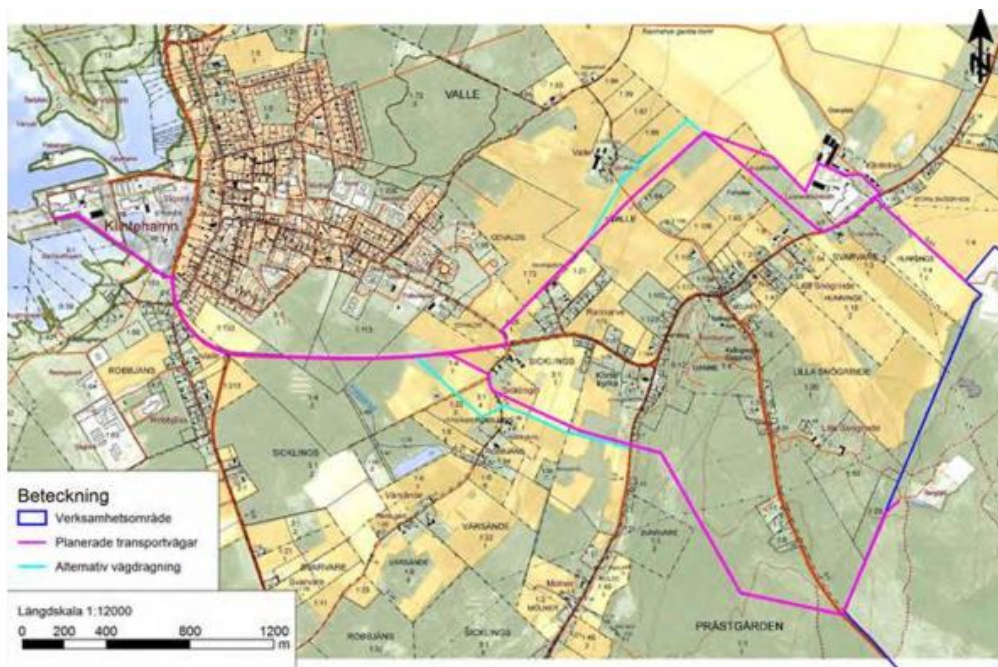
Dokumentdatum
2021-03-08

Bilaga 1.

Figur 48: Transportvägar till och från tåktområdet, där transporter via väg 141 är huvudalternativet.

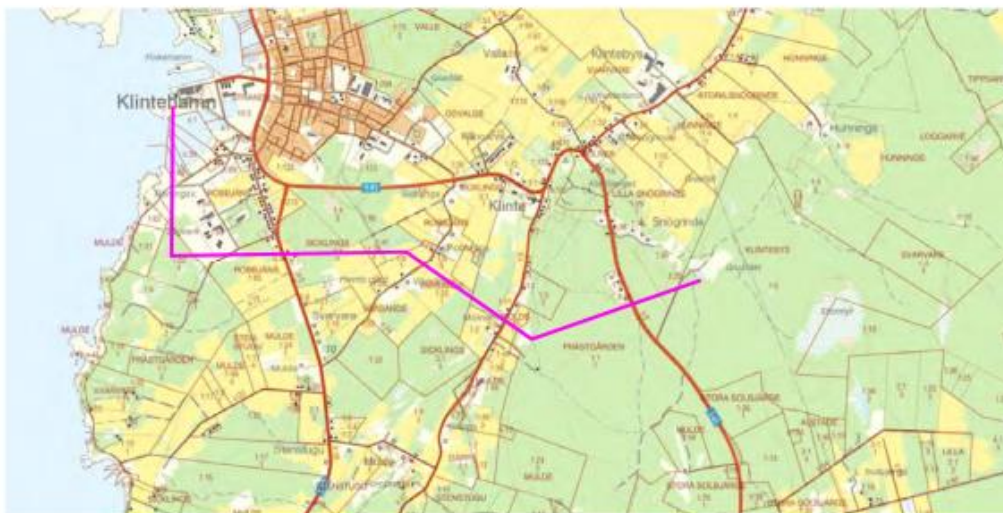
Bilaga 2.

Figur 46: Alternativa vägsträckningar från verksamhetsområdet till hamnen i Klintehamn. Den norra sträckningen resulterar i cirka 2,1 km nyanlagd väg och den södra cirka 2,6 km. (karta källa: ÅF)

Dokumentdatum
2021-03-08

Bilaga 3.

Figur 47: Ungefärlig sträckning (cirka 5,6 km) av en eventuellt bandtransportör från Klintebys stenbrott till hamnen i Klintehamn. (karta källa: Skyddad natur, Naturvårdsverket och SMA Mineral AB)

SVEA HOVRÄTT
060105INKOM: 2021-09-20
MÅLNR: M 13523-19
AKTBIL: 332

Överenskommelse avseende deltagande i ÅVS Trafiksäkerhetsbrister Klinte bergtäkt mellan Trafikverket, Region Gotland och SMA mineral AB

Bakgrund

Mark- och miljödomstolen har i dom 2019-12-12 meddelat tillstånd till täktverksamhet vid Klintebys och Snögrinde stenbrott, Klintehamn, Gotland. I domen åläggs SMA Mineral AB att delta i en ÅVS i syfte att bedöma vilka trafiksäkerhetshöjande åtgärder som behövs på transportvägar från täktutfarten på väg 141 till Klintehamns hamn och från täktutfarten på väg 562 till korsningen vid väg 141.

Transportvägen från de båda utfarterna från kalktåkten till hamnen.

Trafikverket bedömer att berörda vägsnitt inte är anpassade till den ökande tunga trafiken.

Transportvägen går längs väg 141 i ett avsnitt från tåktens utfart via Bönders backe, korsningen vid väg 562 och vidare förbi Klinte kyrka mot Klintehamns centrala delar. Vägrenen är smal och begränsad, vägräcken står nära vägbanan och att det är bristande sikt vid tåktutfarten och korsningen vid väg 562. Flera bostadshus står nära vägen och oskyddade trafikanter har ingen egen yta utan behöver röra sig i blandtrafik. Vägområdet längs Bönders backe medger mycket begränsat med utrymme när två större fordon möts. Gångtrafikanter är oskyddade på vägen, exempelvis när boende vid Bönders backe ska hämta sin post eller gå till och från busshållplatsen.

SMA åläggs också i domen att stå för kostnader av trafiksäkerhetshöjande åtgärder med högst 110 miljoner kr (detta är överklagat till MÖD). Tillståndet får inte tas i anspråk innan länsstyrelsen i egenskap av tillsynsmyndighet konstaterat att trafiksäkerhetshöjande åtgärder som föranleds av den tillståndsgivna verksamheten har genomförts.

Trafikverket har initierat denna studie för att, i samverkan med Region Gotland och SMA mineral AB, precisera trafiksäkerhetsbrister och ta fram förslag på trafiksäkerhetshöjande åtgärder. Trafikverket och SMA mineral AB har sedan tidigare ingått ett avtal om medfinansiering för framtagande av ÅVS Trafiksäkerhetsbrister Klinte bergtäkt (TRV 2021/27250). Denna överenskommelse ersätter inte avtalet utan utgör ett komplement.

Syfte med studien

Syftet med studien är att identifiera åtgärder som bidrar till en god trafiksäkerhet för alla trafikslag vid utökad taktverksamhet. Parterna ska, så långt det är möjligt, enas om bristerna längs vägen och hur dessa bör hanteras.

Den gemensamma arbetsgruppen ska:

- Formulera och vara överens om problembild och mål
- Föreslå åtgärder utifrån fyrstegsprincipen som svarar mot de behov och brister som identifieras i studien
- Tids- och kostnadsbedöma åtgärdsförslag
- Ge förslag på ansvariga aktörer för genomförande av de rekommenderade åtgärderna
- Leverera en ÅVS-rapport

Avgränsning

Studien studerar hur trafiksäkerheten ska kunna säkerställas i anslutning till transportvägen mellan tåkten och hamnen. I åtgärdsvalsstudien bör en jämförelse göras mellan olika transportalternativ där lastbilstransporter på befintlig väg är ett huvudalternativ men alternativa lösningar ska vägas mot detta.

Syftet med åtgärdsvalsstudier är att i en kreativ och öppen process i samverkan ta fram förslag till åtgärder som bäst löser problem i transportsystemet enligt fyrstegsprincipen. Målet för studien är finna gemensam syn på bristerna i transportsystemet och vilka åtgärder som skulle ge bäst nytta om de kan genomföras.

Det går inte i förväg säga vilka åtgärder längs transportvägen som kan förbättra trafiksäkerheten med den planerade utökade trafiken därför behöver vi inom ramen för studien analysera och utvärdera olika åtgärdsförslag.

Utredningen ska studera trafiksäkerhetsbrister och åtgärder föranlett av maxtrafik och halverad maxtrafik från taktverksamheten.

Arbetsätt

Åtgärdsvalsstudien är en gemensam process, det är därför av vikt att processen kännetecknas av delaktighet och medansvar för studiens resultat. Deltagande parter åtar sig genom denna överenskommelse att delta i arbetet enligt följande:

- Delta i arbetet under den tid åtgärdsvalsstudieprocessen pågår
- Aktivt deltagande på arbetsgruppsmöten (ca 6-8 stycken under 2021/2022)
- Säkerställa god representation på workshops (ca 2 stycken)
- Granska och förankra arbetet i åtgärdsvalsstudien i respektive organisation
- Säkerställa att personer med rätt mandat och kunskap företräder i arbetet
- Tillhandahålla erforderligt underlagsmaterial

- Bidra till en saklig och öppen dialog inom projektet

Grundorganisationen består av en arbetsgrupp med representation från Trafikverket, Region Gotland och SMA mineral AB.

Då SMA mineral AB befinner sig i en tillståndprocess där såväl Trafikverket som Region Gotland är parter i målet är det viktigt att roller och mandat i studien är tydliga för alla parter från början.

- Trafikverket är väghållare för väg 141 och 562 och ansvarig för trafiksäkerheten på dessa vägar. Detta innebär att Trafikverket bedömer vad som är god trafiksäkerhet på de statliga vägarna och vilka åtgärder som kan uppnå förbättrad trafiksäkerhet.
- Region Gotland är ansvarig för den fysiska planeringen i Klintehamn. Region Gotland är planupprättare och ansvarig för regionens användande av medel i länsplanen.
- SMA mineral AB är ansvarig för tåktverksamheten och transporterna till och från tåkten. SMA är ansvarig för att delta, att bidra med underlag och att lämna synpunkter och kommentarer.

Alla parter ansvarar för att vara tydliga och transparenta

Omhändertagande av resultatet av ÅVS

ÅVS-rapporten utgör underlag för rekommenderade åtgärder. Resultatet hanteras vidare i respektive organisations verksamhet. På Trafikverket tas beslut av planering region Stockholms ledningsgrupp om fortsatt hantering av åtgärder och i region Gotland tas beslut i regionstyrelsen.

Efter detta kan avsiktsförklaring och medfinansieringsavtal tas fram.

Projektledning

Åtgärdsvalsstudien bedrivs i samverkan mellan Trafikverket, Region Gotland och SMA mineral AB. Trafikverket bär huvudansvaret för projektledning och därmed upphandling av konsult, projektstyrning och slutrapport. Arbetet ska bedrivas med målsättningen att ÅVS rapport färdigställs under första halvåret 2022.

Finansiering

Genomförandet av denna studie finansieras av SMA mineral AB enligt avtal (TRV2021/27250). Region Gotland bekostar sin egen tid för medverkan i åtgärdsvalsstudien.

Ärendenummer

Dokumentdatum

2021-02-15

Denna överenskommelse signeras av.

Stockholm 2021-

Visby 2021-

.....

.....

Camilla Holmberg,

Anna Wejde,

utredningschef Trafikverket region Stockholm

enhetschef samhällsplanering, Region Gotland

Persberg 2021-

Daniel Juvél

VD, SMA mineral AB

TMALL 0442

Originalhandlingen är elektroniskt underskriven.

Överenskommelse avseende deltagande i ÅVS Trafiksäkerhetsbrister Klinte bergtäkt mellan Trafikverket,
Region Gotland och SMA mineral AB

Dokumentet är elektroniskt undertecknat